

Naslov: Lokalna ekonomija hrane i pristup svežoj hrani

KRATKE ČINJENICE

Ciljna grupa 	Edukatori odraslih koji će imati direktan kontakt sa ruralnim ženama, 8 – 12 učesnika
Postavka rada 	Radionica: kratko predavanje, PowerPoint prezentacija/video, grupni rad, individualni rad, plenum, diskusije, demonstracije ▪ Naglasak je na samoocenjivanju i refleksiji
Trajanje 	Nastavni blok od 4 časa sa pauzama 1. sesija: 120 minuta 2. sesija: 60 minuta 3. sesija: 60 minuta
Oprema/materijal 	<ul style="list-style-type: none"> • Internet konekcija • Oprema za prezentaciju (računar/laptop, projektor) • Mobilni ili tablet ili laptop učesnika radionice • Pribor za pisanje (olovka, papir, flomasteri, markeri itd.) • Pametna tabla / tabla za flipčart • Post-it • Radni listovi

KRATAK UVOD U TEMU NASTAVNE JEDINICE

Lokalna hrana je zaista svetla tačka u svakoj lokalnoj ekonomiji. Ruralne zajednice mogu imati jedinstvenu korist od živopisnog lokalnog sistema hrane – to može biti ekonomska, socijalna i zdrava prilika za njih.

Povećani razvoj lokalne prehrambene privrede nudi ogroman potencijal i može doprineti:

- efektu ekonomskog multiplikatora, sveobuhvatnijem lokalnom i ekonomskom razvoju i koristi lokalnoj privredi
- unapređenju zdravlja stanovništva kroz pristup svežoj i hranljivijoj hrani
- izgradnji društvenog i kulturnog kapitala
- održivom razvoju, biodiverzitetu i vrednosti pejzaža
- obezbeđivanju vrednih poslova i generisanju značajne ekonomske aktivnosti u ruralnim područjima
- tome da potrošači plaćaju, a lokalni proizvođači dobijaju fer cenu (izbacivanje posrednika iz kruga)

Nastavna jedinica ima za cilj da poveća kapacitete edukatora/trenera odraslih da daju poljoprivrednicama neke nove ideje i informacije o relevantnim inicijativama i da im pokažu kako da razvijaju lokalnu privredu hrane i pristup svežoj hrani za lokalno stanovništvo.

Specifični ciljevi:

- sticanje razumevanja šta se podrazumeva pod lokalnom hranom
- povećanje razumevanja tržišnih ruta za lokalnu hranu
- podstaći poljoprivredno preduzetništvo žena ruralnih područja i trendove „Ekonomije sveže hrane“.

Ishodi učenja – Do kraja ove obuke, polaznici bi trebalo da budu u stanju da:

- demonstriraju kompetentnost u definisanju kako započeti razvoj (ponovnu izgradnju) lokalnog sistema hrane
- demonstriraju kompetentnost u objašnjavanju kako povećati lokalnu privredu hrane i pristup svežoj hrani za lokalno stanovništvo

Priprema

Istraživanje

→ Lokalni sistemi hrane – Kakve veze sa ovim ima promena politike?

Istražite koje politike, regulatorne promene i podsticaji mogu da podstaknu veće inovacije na lokalnim farmama koje daju krajnji rezultat – tako da lokalno stanovništvo može imati koristi od napredne, održive lokalne ekonomije hrane.

→ Koje su to uspešne priče i inovativne ideje koje oblikuju budućnost lokalne hrane?

Potražite takve primere i predstavite ih polaznicima. Upečatljiviji efekat će biti ako ohrabrite učesnike da sami potraže primer dobre prakse i zamolite ih da razmisle kako da ga primene. Neka predstave svoje nalaze, zapažanja i zaključke ostalim učesnicima u grupi.

Da biste započeli razvoj (ponovnu izgradnju) lokalnog sistema hrane, imajte na umu sledeće:

- Steknite potpuno razumevanje trenutnog lokalnog sistema hrane – vodite relevantne razgovore i prikupite osnovne podatke
- Počnite odakle god da ste – jasna slika trenutne situacije daje ideje za odgovarajuće korake
- Napravite jasan plan – tako da svi znaju kuda idu i šta žele da postignu
- Izgradite različita partnerstva – uključite (žene) proizvođače i organizacije u zajednici koje imaju sopstveni interes za uspešnu lokalnu privredu hrane
- Preduzmite ciljane inicijative i aktivnosti – razmišljajte široko i kreativno

SAVET: Da biste uspešno sprovedi obuku/radionicu, imajte na umu sledeće:

- Pripremiti neophodne materijale (radni list, pribor za pisanje, opremu za prezentaciju, flipčart tablu, itd.) i obezbediti učesnicima potreban materijal za rad
- Obezbediti ugodno okruženje za učenje sa odgovarajućim uslovima za izvođenje svih planiranih aktivnosti
- Pripremiti plan aktivnosti

Preporuke za izradu plana aktivnosti:

- na osnovu vašeg poznavanja bitnih koncepata i karakteristika vaše ciljne grupe. **Budite dobro upoznati!**
- dovoljno konkretan, ali i dozvoljava neke promene u poslednjem trenutku ako ih situacija zahteva. **Budite konkretni, ali i fleksibilni!**
- trajanje svake aktivnosti da se uklopi u ukupno trajanje treninga, uključujući dovoljno pauza. **Razmislite o rasporedu i ograničenom vremenu!**

Metoda / Opis procesa

1. sesija

- Pozdravna reč (10 minuta)
 - Upoznavanje – „Zdravo moje ime je“ | Ledolomac igra, Igra imena – uvod u grupu (10 minuta)
 - "Kako se osećam?" Očekivanja, strahovi i doprinosi | Uvodna evaluacija: Zidno pisanje
Učesnici ispisuju svoja očekivanja, strahove i doprinos na nalepnicama i lepe ih na zid. (30 minuta)
 - Uvod u temu | Trener daje informacije o predmetu lekcije učesnicima i definiše ciljeve sesije. Polaznici obuke su pozvani da dodaju svoje ciljeve i da postave prioritete za sopstveno učenje (10 minuta)
 - Trener objašnjava nastavnu jedinicu – Lokalna ekonomija hrane i pristup svežej hrani – korišćenjem velikog ekrana (45 minuta)
- Pauza za kafu (15 minuta)

2. sesija

- Enerđajzer igra – Zagrevanje za dalji rad (10 minuta)
- Parovi polaznika rade nastavne listove: Razvijanje lokalne ekonomije hrane (30 minuta)

Radni list sa objašnjenjem dostupan je za preuzimanje.

- Demonstracija šeme „Razvijanje lokalne ekonomije hrane“ celoj grupi (20 minuta)
- Diskusija/komentarisanje predstavljenih šema „Razvijanje lokalne ekonomije hrane“ (10 minuta)

Sesija 3

Pauza (10 minuta)

- Igre u ogledalu – ili hodanje u tuđim cipelama
- ✓ Vežba za rad sa ženama iz ruralnih područja (koje se bave ili žele da se uključe u poljoprivredu ili lance snabdevanja poljoprivrednim proizvodima)

✓ Koncept lokalne hrane se veoma razlikuje – pokušajte da ga definišete prema potrebama potrošača
Uključite u svoj rad jačanje samosvesti o odgovornoj potrošnji

To može biti, na primer – pismenost za hranu / uključujući ishranu, kuvanje i pripremanje hrane /
Izaberite nekoliko praktičnih stvari – svakodnevne nabavke i postavite slična pitanja ili teme kao primere u nastavku i razmotrite ih, sa akcentom na lične stavove i svest o vrednostima, navikama itd.

- ✓ zašto jedemo ono što jedemo?
- ✓ zdrav izbor, kupovina i prerada
- ✓ poreklo hrane: znati odakle hrana dolazi i od kojih sastojaka je napravljena
- ✓ minimiziranje otpada u izboru potrošača
- ✓ kako pravilno pripremiti hranu (bolju za zdravlje)?
- ✓ kako na održiv način pripremati obroke?
- ✓ kako pripremiti hranu na bezbedan način koristan za sve (bezbednosne veštine i sigurnost hrane)?
- ✓ korist za životnu sredinu (kupujte i kuvajte na održiv način)
- ✓ upravljanje otpadom od hrane
- ✓ razumevanje uloge koju hrana igra u porodicama, zajednicama i kulturama

Lista se može proširiti (ovo je samo brzo nabacivanje tema za diskusiju)

* Primenite obrazovanje o hrani zasnovano na veštinama i pristup koji povezuje različite oblasti iz stvarnog života i formalno i neformalno obrazovanje

- Parovi polaznika ukratko dele sa grupom kako bi ovo podučavali poljoprivrednice na lokalnoj obuci | Dimenzija refleksije i evaluacije (10 minuta)

SAVET: Uključite aktivnosti koje će omogućiti učesnicima da iskoriste svoju kreativnost. Podstičite diskusiju i razvoj ideja.

Materijal za učenje/ Reference

Predloženi resursi i radni listovi:

Pogledajte linkove (dostupno i na srpskom jeziku):

- [„RWSFF – Rural Women to Sustainable Food and Farming - Fresh Food from Farm to Table “ \(RWSFF\)](#)
- [RWSFF – Rural Women to Sustainable Food and Farming | Obuka trenera \(ToT \)](#)
- [The Guide Access to Fresh Foods \(Vodič: Pristup svežoj hrani\)](#)
- Radni list „Lokalna ekonomija hrane i pristup svežoj hrani“ (vidi u prilogu)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Podrška Evropske komisije proizvodnji ove publikacije ne predstavlja potporu sadržaju koji odražava samo stavove autora i Komisija ne može biti odgovorna za upotrebu sadržanih informacija.